بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد خاتم الشرايع
والنبي والصحب الجمعين اما بعد فقد قصد البعض السيد خليل بن اركي نشتلي
العلبه حماها الله تعالى عن السليطا كمندي اوردباش على كسته ومن غير استحقاق
ايلمكي كخايت قدمنيد محمد ثم محمد ايام واقعه وبنيروداست برنسبه فوريت
علوم شرعيه اكتساب وجاروب كش مجلس مدرسه بعضي على اولوب على قدر الطاقه
تحصيل اطلاع اولنمش بعض مسائل شريفه وفنون والي نسبه راست رسيده اولمغين
مركب تقريب تلقيق وتقرير بدقيقه استنباط وبعض اخوان معارف نبيل ايلمكي
تقاضا يولنمش باب باب رغيب وتحريص اولنوب بنا عليه اولي برعقد اجتماعي
فراغتي بيانيه بولنوب رساله مختصره بحمد الله تعالى رسيده وحسن شيم واخلاق
الشفقه سميدب اولمغله رساله كوسته صرف اقلام اقتضا ايلدوكي
دانت وامثل همتلي مرجو وكرتقدمه وشوبه دن باقي واقع اولمغين مناسبات
عامه معرض الجرو القصور والقلم ومقصود مرور بدر للتاويلات وبنيه بنا اولمغين

خبر ابتدا عين نسبه بولمغين

ارباب حكومت

والاسلام اولكه خاصيته لايق شمول كسه اركان شهاده ولمغله لايق قبول اولمغين
شهاده اولمغله لايق قبول كسه اركان كفاره كفارتين احتساب ايده رسالكاه مقاربه
مقرر اوليه ابو انعالي قوني اقطاعي وزيده غالب اولكيد مملوك اوليه وحمه قرنده
ايله محمد واوغلي اوليه توبه ايتمش ايله وحكم كافر ايكن كسوه وعطا اولنمش

فی بیان الشهادة علی الوصیة

حکم واجب در کل وصیت بما یلی و لیبانی الشهادة و اداء انچه مشتمل است علی و لیشهود و مستوده و مرتبش زائل العقل و مأذون و لیبانی علیه قبول کنی یونارک وصیت الیه فی الحال و لیبانی و وصیتی کرد او را فلانی و لیبنی او لیه فلان علیه و لیبنی او لیه فلان علیه و لیبنی او لیه فلان علیه

بوقوع اخبار و تقریر قضاوی و اعلامی یا زیاده حکم صورت نوشته یا زبانی و زینه شهود
تحریر او نطق کرد حین اقتضاء مضمون محبت شهادت ایراد نماید

کتاب الشهادة

شهادت بر طرف حق طرف دیگر او زنده اولیه بلفظ اخبار و رشتا گواه و ملک
گواه دوم او زنده گواه جهت دعوی و او زنده شهادت ایراد نماید و شاهد دوم و
حتی شهادت ایراد نماید لفظی گواه سه شهادت اینجا من او لو و شهادت ایراد نماید لفظی
قبول نکند و گواه و شهادت این عاقل و بالغ و حر و عادل کسند در مجنون و صبی
و رقیق و حد القذف اولیا ذکر نکند تا اول بر او نکند شهادت اینجا یکی بالکر
ایکی علو نکند شهادتی مقبول اولیا ذالک اینجا ن سند زده شاهد ایجاد ن عدول
احرار رجال مسلمین فلان ن فلان دیو با زلو و عدول عادلک جعیده و
احرار حرکا جعیده و رجال حد بلوغه ابرشا ارکتب و در شهادت گواه نطق نماید
سند و علی ذلک علیه اولو رشتا شاهد اولان کتب مضمونی رای العین
شاهده انجمله یکی نفس شهادت اینجا و شهادتی و علی کذا انجمله انجو اولو رقال رسول الله
الله تعالی علیه وسلم اذا قالت مثل الشمس فاشهد و الا فدع عدن ابو داود

شهادتی مقبول اولیا ذکر

بعد او آیا واه و جهات اولیا و فرد ذکر زوج زوجه شد و علی العکس یعنی بیر
اصول و فروعلی و زوج و زوجه شد و علی العکس شهادتی مقبول اولیا ذ
و شد کرد است رای و خدمتکار اغیری شد و علی العکس شهادتی مقبول
اولیا ذ و مطلق غیر المذکوره اولیه قطعاً یی یوقی کسند انجون شریک نطق کند
شریکیچ نماوی تو فی دعاتی و صوبری و ام ولد انجون و علی العکس مقبول اولیا ذ
یعنی ذمی شهادت مقبول و کلو رضد علیه اولو و شهادت ذمی کند و به مقبول
اولیا ذ لکن شهادتی مقبول اولیا ذ مثلا برادر برفاع کسنه یا فی و صیت
ایتسه و صیتی اثبات نده اغیر ذمی حقسی اولیا ذ کسنه نکه شهادتی مقبول اولیا ذ
و شهادت کند و ذمی دفع مضرت اولیه بلی لکن شهادتی مقبول اولیا ذ مثلا

اولی

برلکن شهادت طریق اوزره مقبول بولنا ذ کسنه نکه و ارثی لکن ایله بیلسه نکه برشا
قضی دعوا سی ایتدکده اول لکن ایله بیلسه ندن اولا نکه شهادتی مقبول اولیا ذ و قضی
مقبول و جهتدن بیلسه نکه ایجون ایله شهادتی و رقی خصومت و مرافعه لکن ایله شهادتی
و کیلک اول دعوا یه شهادتی و رقی مقدم ایتدیکی دعوا یه بعده شهادتی و دعوی کندی
فعلی ایله اولا نی عاده یه شهادتی و رقی قضی مقبول و لکن کندی لکنه شهادتی مقبول
اولیا ذ اما مدعی علیه لکن ایله بیلسه نکه ذ ایله اولو رو رقی وکالت اثبات ایتدکده کرک و کیلک و کرک
موکلک اصول و فروعی و زوجی و زوجه سی شهادتلری مقبول اولیا ذ

فصل شهادتی مقبول و مقبول اولیا ذ

مرکه رقیق مجنون اعمی اخرس محدود فی القذف زینتلک اسلم اولو زینه مقبول
اولیا ذ اما ذ زینتلک فقط نسب زنی و جهت زنی ایجون مسلم اولو زینه مقبول
و ذ زینتلک نسب و جهتدن مسلم اولان اینجهت اعمال سوالجه کسنه زینتلک
حتی اکثر اوقاتی اکثر اما ذ زینتلک زنی اولو زینه و مستامن اولو زینه شهادتی مقبول
لکن مستامنک زنی اولو زینه مقبول اولیا ذ لکن مستامن مستامن اولو زینه اولیا ذ
ایجون و ایجون کی ایجون مقبول و لکن مستامن مستامن اولو زینه و علی العکس مقبول و زینه ذمی
کافر ایکسی مخل اینه بیلی شهادتی بعد شرف الاسلام مسلم اولو زینه ایراد و صی
نثر مراهق مخل اینه بیلی شهادتی بعد البلوغ ایراد ذ والله اعلم

شهادت شهادتی

زینتلک شهادتی اتفاقاً ذکر او لنه یغی اولو زینه و صیت زنی و نسب زنیدن
ماعدا مسلم اولو زینه قطعاً مقبول اولیو ب شهادتی به زنی اولو زنا و الله و ذمی
اول شهادت مسلم اولو زینه تاثیر اغیر مثلا لکن اولان اینتلک ترکه سنه فرکسنه
ذمی مسلم و ایجون بینه و رشتی یوزینه اثبات اینه کدن صکره مسلم ذ ایراد ذمی شهادتی
یوزینه و بلیه ذ به شهادتی تعدیل اثبات ایتسه ذ مسلم مزبور فرعا به داخل
اولیو ب حقنی قضا ایتورز ایرا برفرعا دن تقضا نا اولو زینه مسلم
ترتیب ایدن فرعا به و بلیه ذ به دکر شهادتلری کسینه ذ اولنا قضا ایدر

ذکر تعریف ایمان لازم در کتاب الخ و در فصل اشهاد الخ

تحلیف و استحلاف

تحلیف یمین دیرمک و استحلاف یمین طلبیدن حاکم بر مدعا علیه یمین و برمدعا علیه یمین و برمدعا علیه یمین و برتو حاضر یمین و برده مرتکبی حاکم حاضر یمین و برد یکی ۱۲ و در اینجا نمای گذشته ذکر او تو در و حی یمین و او تا نقب اولو د یعنی بو قدر ابتدا د یعنی و او لفظ یمین اول از یمین مدعی حلف دارد د یو د او تو اسی اثبات ایدر مدعا علیه و برده حکم بو قدر د یو یمین ایدر حلف یو تلیدر د یو یمین و برلو د و حلف ای یمین یا حضرت عیسی علیه السلام انجیل ایندیرن الله تعالی یو اله ای ایو د بو ده حضرت موسی علیه السلام تورات ایندیرن الله تعالی یو د انجیله ایتدی یو قدرن و ایرن الله تعالی یو د یو یمین و برلو رکتاب تورات ایندیرن الله تعالی یو د انجیله ایتدی یو قدرن و ایرن الله تعالی یو د یو یمین ایتد رکتاب ایدر د و حی صدر د یو یمین و برلز یعنی صدر د الله صدقی که حق الله در حق علیه د کدر د و اطاعن زنا و قذف و لعان ایچون یمین د یو لز زیرا کو لیدلر ثابت اولماز فقط قذف ده یمین و برلور لکن ایدر سه قذف ثابت اولماز لیکن اولو رکه یمین ایده یا خود اقرار ایده و حی سرقه دعوا اسنده نصف یمین اولو رکه یمین د یو لز اما کول ایدر سه سرقه ثابت اولماز سرقه اولسان نصف یمین او د یمکله لازم اولو ر

یمین قطع یمین ایدر

بو توجه اصناف وار در اما یمین حظر اتی خلد ارنده امور سائره مخلوف شکر اولنه یمین لازم کلور لکن عام علمای خلده لا یمین فی سبعة اشیاء خلد عام الاعظم یعنی یدی ماده د وار در که مشکر لا یمین یو قدر زیرا کولی افراده بدل اولماز

نکاح رجعت فی فی الایلا رق استیلاء نسب ولا یکاح زید

بنده ایچون مشکوه مدر د یو د شوی ایدوب خلد شکره اولسه زید بنده فی عاجزا و لیچون بنده یمین د یو لز و حی العکس رجعت زید طلاق رجعی ایله مطلقه می اولان بنده خلد ایلنده رجوع ایتدم ایدی د یو د شوی د بنده زوجی انکار ایده بکلک زید بنده رق عاجزا و لسه بنده یمین د یو لز فی الایلا زید

مال الوب کنور مکدار سال اولان کسنه درحتوی مال وتملک ایتمیه رقم مال
مقصود کک ایتمیه مستاجر اجرت ایدر لسنه السنه اولان ایرتی کسنه ورا تسلیم
ایتمیه کی کسنه یا ایتمیه رقم اجرتی ویروب ایتی الان کسنه اوریکی دایی اولانلر رضا
مال حاصل کک مالکی اذن صاحب مال ایدیمیه ماضی اولانلر کی اول مالا ایتمیه
عدل عدل کنول کسنه درکه رایض ورزش رهگا ایدیمیه ایتی اولان کسنه یی امانت یا قرض
امور ملتقطه حاصل کی طالب اولان کسنه یی بولان اوکه اول کسنه ملتقطه اولانلر
ایتمیه اخذ الایتی قاعده سی بولان اوکه باقی ایتمش قول وحیوانی اخذ ایدوب
حاصل اولانلر ایچون حفظ ایتمیه کی اشهاد ایتمیه امور شریعت مطلقه طریق ایله اولنور
ایله اولنور ☞ ثبت اولان اولان کسنه اعلان ایتمیه کی شبهه حاج عن الغیر اخراجی حج
فرض اولنی اوکه اگر بول حج دیر ایتمیه الفاضی قاعده کک حاصل شرعه ایتمیه کی
کسنه درکه حاصل اولنی شبهه ایتمیه رفع کرتک انشاء شرعه نوع جاندکی تجدس
حاصل اولنلری شبهه ایتمیه تقدیق اولنور الایتی مقدق بالایتی

اجرت حاصل

اجرت ایتمیه ایراده خدمت ایتمیه کسنه درحتوی ایتمیه ویلیق ایتمیه خدمتکار کی یا خدمت
دکی بالاده سه کور اضافی فرقلری اولسیه یا مجلد سر یعنی ایتمیه نقصه بقا اولنور

اجرت مشترک

اجرت ایتمیه کسنه خدمت ایتمیه اوم دوزی وبویاجی وجامه شوبجی وحمال کی یا خدمت
سایر اضافی فرقی وار دوزیر اجیر مشترک یعنی ایتمیه خدمتی اولنور اضافی دیمک
اعلانه کی وتقصیری اولسیه تضمین اولانلر ضمنده هلاک اولان کیسنک تقصیری
حاصل اولیه اعتبار اولنمه رضی اجیر مشترک یدنده هلاک اولانلر شی ایچون تقصیری
وتقصیر سز هلاک اولانلر یعنی ایتمیه رفع تقصیری حاصل اولنور اما سب زراعت تخم لکن
اولانلر یرده نقدی وتقصیر سز هلاک اولنلر اولنلر ورثه وضمانه تقصیر ثابت برحق
حقی یوقدر دیو یمین ایتمیه وجه حاصل اولانلر معلوم اولکه تخم واخراجات لکن اولیاسی
طرفدن یمک حاصل کک مقصد کک اولانلر شی ضایع وهلاک اینکه توجه ایتمیه سبب

حافظ

حافظ اولان کسنه کک حفظ ایتمیه رقمی اولیه حریق غالب وسیل عظیم وشمش قوللکی
مستند زبور قریه خصوصلک طوار لریتی اجرت ایدر کی شطلب ایدر کی عرف
اما حافظ ایتمیه کی برکن برمرکبی الوب اغر یاده کنور کی نقصه زبور رفع کسنی ایتمیه
کسنی رفع قادر اولمسه حالا کبرا اول مرکبی عرف اولیه وب زبور نقدی وتقصیری
یکدیکی ایتمیه کی زبوره تضمینه قادر اولور الجواب اوطاز می قاضی افندی
اما سب بولان قوللی اولوب رفع کسنی ایتمیه اعلان وتکاسل صورتی اولسه ضمان بالنصف
اعتبار اولنمه مستند زبور کک اجیر مشترک اولانلر کر قلده جامه یا برمق
ایچون اجرت قولیه وبروب مرکبی الوب زبون اولنور کاشده قوبوب جامه یا کی
اوزره ایتمیه اول کتاب سرقه اولسه زبور اول کتابی عرف وتضمینه قادر اولور می
الجواب ضمان بالنصف اعتبار اولنمه رضی قاضی افندی اما حافظ اولنمه
تقصیر ایتمیه تمام ضمان لازم کلور مستند زبور وعرف وبرکبار کیر اجرت ایتمیه
بشر یعنی اوزره ایتمیه اوکیرلر اما عاده بالکز یا اغلوب کندی طاقمی ایچون اغر یاده کنولر
ایچون زبون برکن بارکیر یعنی قوروب بوب ایتمیه کی هلاک ایتمیه حالا زبوه اول بارکیر کن قیمتی
کسنه تضمینه قادر اولور می الجواب اولور قاضی افندی جوهر شه حافظ
حافظ اولنمه تقصیر ایتمیه کی بانمش یا خود نقدی ایتمیه کی اولسه وباخود عرف نقدی ایتمیه کی
ایتمیه اولسه بوجه مذکوره تمام ضمان لازم کلور نقدی ایتمیه کی کسنه قاچیرمیه کی هلاک
ایتمیه کی زبوه مستند ده غایت دقت اولنه حق معلوم ساقط اولور

وجه مشروح اوزره حریق غالب وسیل عظیم کبی تخم لکن اولیان حاصل اجیر مشترک
واسانه تخم نقدی وتقصیر زبه یعنی ایتمیه ضمان دن خلاص اولنور
زیرا سوال کورسیب هلاک جزئی اولوب تخم لکن اولان حاصل

نقدی وتقصیر اولمه		نقدی وتقصیر نسز	
اجیر مشترک ایچون	سایر اشیا ایچون	اجیر مشترک ایچون	سایر اشیا ایچون
ضمان لازم	ضمان لازم	تقصیر لازم	ضمان لازم

طلاق سنکو عدلی بولوب عدد طلاق رجعی و بری طلاق بائنه زوجه
رجعی طلاق اکر مدخله بعد زوجی عدت ایچوب قوتیدی زوجه
بلام ایکلا یا خود لفظا زوجه کشوئه بر معاصد روجیت انکلا یا خود شهود ایکی
برلله مسلمانه رجعی یه طلاقه بر بولوب کی کان زوجه ایچون اولو روجه عدت وفاتی
اولار الیه رجعی ایچون زوجه بولوب طلاق رجعی و قوع اولمقلکی بیان اولوب
و طلاق رجعیده عدت بقیه احکام زوجیت ثبوت اولوب فرق وارث و مهر ایچون
طلاق بائنه و رشا اولماز مکر طلاق قاره اولوب طلاق قاره اولوب کی زوج مرض
موته ده و حاکمی رضاسی یوق حالنده بائنه طلاقلیق ایچون عدت بقیه زوجه اولوب
زوجه مطلقه وارث اولور بر قاره طلاق معاصد اولوب زوجه مکی وارث اولمیوب
و بر تعلیق ایله بکلوب وقتی طلاق حاصل بولمق ایچون تعلیقده رکنک تحقیقی ایچون
و بر تنوعی رجعی طلاق ایله بکلوب کی زوجی بکا ثلاثه طلاقلیق ایله مدخوله ایچون هر وقت اولور
بس مرتکب رضاسی و خلوت صحیحه بدن لازم اولور بو طلاق بائنه رجعی و تعلیق ایله
و بار حدیث اوچ اولسه کی الله علیه بالثلاث اولور کما قال الله تعالی فان طلقها
فلا تحل له من بعد حتی تنکح زوجا غیره والمراد بالتسریح الثالثة کما فسره النبی صلی الله
علیه وسلم ثلث جد هزلهن جد وهزلهن جد الطلاق والعتاق والنکاح صدق
رسول الله صلی الله علیه وسلم بکر اولان بعدی تزوج ایله دخول قبل الدخول طلاق علاقه یه
تعلیق ایله علیه یه تحقیق اولور رجعی الحاصل اولور رجعی تعلیق یه وقت زوجه کلی
اضافه قبره وقد صرح به فی ملا خسرو و حاصل الدرر والغرر فی عدت
موضع فی باب الطلاق قال لغیر موطوءته انت طالق ثنتا وانت
الثالث اقع بالاول ما لم یقل عن الکلمات ان طلق امرأته قبل الدخول لم یقع
فی الآیة دلت علی حرمة الخلوة قبل التذکیر، تعتد عن طلاقه عدة
فی الحال ان حقه عدة حر بعد طلقة ثلاث لقول عمر علیه ثلاث لمن لم
تحل له حتی تنکح زوجا غیره زوجه قاره یه مدخوله اولمقده

فاصبحنی سره قبل الدخول طلاق ثلاثه تنک عدم وقوعه قول واحد در بو حکم بلیه
حکمی، عدم ولوی لجواب اولماز قول، طلاق و کبیره در ولوب فاصبحنی حکم بلیه
حکمی، فاذا ولیب فی مس تعتدونها ایچون کا مستلزم اولماز فاصبحنی مسلمه سی کبیره
یزم حضره نفس منزل سنده در لکن طلاق شبهه اولوب غیر مدخوله و موطوءه تقیید
بالقید اولوب و قوعده عام در لکن ولیب فی لسنه به انکلا عدم عدت مستفاد اولور بری
اصول و مسائل قوعده طلاق کوره بنده حتی طلاق اولوب سه، لسنه الفاظ
اولان ف، و حکم و ثم کوره ش ف، و الی السکوتی مسند، ا، ما، ثم حال فی
الحدیث ثلاث طالق ثلاث بقع ثلاث منی کتاب الدرر و الغرر

طلاق، حسی طلاق هر کیمه کی عدت بوسته مدخوله و بیته حاضر بولمق
انوه طلاق واقع اولور لیکن حرام بسته به ایچون قبول یمز سنده بدعی بولسن ولی
وقت طلاق حیض، و حالی طلاق نفاس سنده اولمق و بسوس یا
شرط و ضعیف یا خود اول حیض ایچنده، طهر بولمش کبی، طهره تعلیق نبوده و یا
نکاح وقع و لسه طلاق بعلی انواع اولور، رجعی، بائنه، مغلظه، دی مغلظه، حور نفسه
السنوی ثلاث حیض، محمد الله ایچون بری است و عدد ایچون سی، طلاق مغلظه سیدی
اوچ، حیض، عدتی ایچون عدت جاریه دیکه راجعه اوچ مغلظه کتاب، در لکن عدت
مقدمه نادر الوقوعدر، طلاق، حسی واقع اولور، الحاصل، کی اولمق کتاب
اوچ مغلظه ترکی اوقوع کشوده ثمره آخرت، اوچ و اوچی اوچ حاضر
وزوجه موصوله بر لسن و عقد کی مثلا، طلاق طلاق، بائنه اوچ حاضر

طلاق، بدعی، دی طلاق کتاب، در کیمه، بر لکده، ایچون بوش حیض، نفاسی، جمع
الثلاثه اولسون یا حیض، نفاسی، اولده، ام بسته، حیض، ایچی ایله، ثلاثه، جمع
مغلظه طلاقدر، و سنده، شه بولمازلر، ساعده، اولسون و مدخول، ازاده اولسون، ایچون
فقط طلاقدر، بعد، ایچی کبی، بر دوکن، بعده، ولسه، و یکلمه، ایچون طلاق عدد، نفاسی

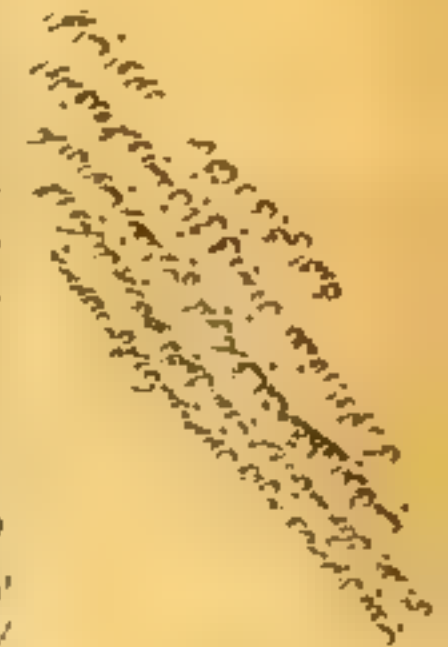

نفسک غرینده و لان فقاعه که فاعله مثلی تمیک لکن و له مثلا بید کند ان
و یاق و بروی بر مثالی و لو لاق کند و لو بعد یعنی یعنی ایدقفا عن او لور و قی
کز بیقره مثلی بد فقاعی او نمار ما طرید ن ائی قوری کید و ب کور مز او لسه فقاعی
او لور بو و جهله کز بنه یا کشی یا سوق و قیع ایدو ب و یا سبی قوریو ب او زیه او لوز
تا کی ائک و قی کز بنک قوری کیده و و قی بر یا کشی یا ریعی کر مثلی ایتمک تمکن او له
فقاعی او لور و قی کو کده فقاعی او لمز تا دیشه او لور و قی یا خود فقاعی او لمز
ارید عورت و و ایدخیه و یا عبد بیندره لکن ز نی خر ایکه ارید سلم بیندر او لور
و قی بیلکدن بر قاره مقطع او لیان محلدن کسیکده و قاریخ ایچه ارپش یا ره ده
و او کلش یا ره ده و دله و ذکر ده فقاعی او لمز ذکر ک یا مز کسه و قی جاریت
او لسان کسه ایچه ره یا سه ارپش او لور یعنی یا ره سنک دیمکی او لور و یا سه فقاعی
ایندیر و قی فاعلک قوینده و لیاره ک ایچه سنک و یا ایچه سنک مقعد یا سبی
او زیه ایچ ایکه فقاعی سه فقا او لور و قی و لیاره ن یری مقعد ایکه و ایچ ایکه
فقاعی سه فقا او لدقده باقی و رمز ایچون دیمکدن مقصد ری لازم او لور و قی یا خود
برکسنه یی قتل ایتمکاری ایچون و برکسنه یا خود یا خی بلاک ایتمه یا نکز او لکسنه قتل او لنمز
اگر مقصود ادراک و لیاری و یا برنی حاضر و له او لی حاضر یی اندن او لور ا او لدقده
یا فیلسوف حقی سه فقا او لور و قی ایکی کسنه برکسنه یک الی کسه ز یه یه ایچه او لور
و یه فقاعی ایکسه ی قطع ایدیو ر و قی برکسنه ایکی کشنک حیاتی او لیکسه او لی
کسنک حیاتی الی کسوب برانسک ربنی الی و ار در و اگر او لی ایکی کشنک برک حاضر و لمز
فقاعی ایتمه سه او لی برکسنک ایچون دیمه او لور اچی و قی فقاعی اقرار ایدن قتل فقاعی
او لور و قی برکسنه برکسنه فقط ایدا تسه او لی اندیکی او لی کسنه یا ذیب بعده و یسلوسو
برا حرکت یا و قی او رسه و لیکسی و قی بلاک او لسه او لی او ریدن یا خود فقاعی حاره
او ریدن ایچون فاعلی او زیه دیمه لازم او لور و قی ایدو ز ایچه عروک ائک کسوب یا فقاعی
و لدقده عروی یا ره دن بلاک او لسه زید نکر فقاعی او لور و قی زید عروک ائک کسوب یا فقاعی
فقاعی و لسه فقاعی یا ره دن بلاک او لسه عمره دیمه نفس لازم او لور مز او لور یه

باب الشهادة

قتل فقاعیده عروعادل یکی ادشاید لازم عمر یو نارده عور تک شهادتی مقبول له
یکلدره و قی فقاعی و ارندیکون ثابت او لور ابتدا یعنی اول بیت ایچون او لوب
حاکم و ارندیکه انتقال ایتر یا ان ابتدا و ارندیکون ثابت او لور ایکیو یکه و ارندیکه
یری یا فیلسوف یو خصم او لمز تا صلا یو کسنه قرنداشی غائب ایکن یا ارینی برادری او لدیکی
یکسنه بیننه خصومت ایتسه عمره قرنداشی غائب ترک و دقی حاضر او لسه اول مدعی کیرو
اعاده ایتمک کرکدر اما خطا ایدو لان فقده و سنده کیرو اعاده لازم دکلدر و قی
اگر قاضی بیننه خصومت ایتسه غائب و لان وارث مقعد یتنه یکسه او لی حاضر و لان وارثلرینه خصم
او لور و بعده غائب ثابت فقاعی یه فقط او لور و قی اگر فقاعیلک و لیاری او لان ایچه کسنک
یکسی شهادت ایتسه ز او لی برقرنداشندن مقعد یکسه شهادتی باطل او لور ماشه ز
کسه و ریسلک مقعد ایتسه کیرو بیان او لور و قی قتلک یکی ثابتی افتضای ایتسه ز ماندا
و مکانده و لنده و یا خود برمکلک بلده ایتسه برای ثابت ابدا او لور قی جلسه ضابطی
باطل او لور و قی شاهد ز ماندا ثابت او لور یکی یسلوسو شهادت ایتسه ز ثابت ابدا او لور قی
جلسه ز ایتسه و ایچه او لور و قی یکی ثابتی جلسه ز ثابت ایتسه ز غروی زید او لور دی و ایچه یکی
شهادتی ثابت ایتسه ز غروی بکر او لور دی یه او لوی قتلی زید و قی عمره یکسی او لور دی
ایچه او لمز ایکی بیننه باطل او لور و قی اعتبار ز خود یکی حالنده ز ایرسه یکی حالنه
حکم ایچون حکم او لنه حقی او لمه زید اندی و ایتده شاهد ز ثابتی دیمکدن رجوع ایدو ب رجع
سه فقط او لدیکی بلده او لمه طالش بیننه ثابتی زید ه ضمان لازم کلمز

کتاب الدیات

دیت انسان کمکدن او ن بیک درهم و دقی شبه عمد او لان فقده یو زده ی و رکه
یو ذکر او لنه حقی ده و ک ایکی برقرنداشندن یکری بنت مخاض یکی یاشنه کرمش
دیشی ده و ک دیت کبتون او یعنی یاشنه کرمش دخی ده و ک در حقه دار و یکی یاشنه کرمش
دخی ده و ک در جذعه کبتون یاشنه کرمش دخی ده و ک در یو کسه دیت مغلظ دیرلر و قی
فقط ده دیت یو ز اللی ده و ک در کیو ز ذکر او لنان ده و ک ایکی برقرنداشندن

یکر میشرده ده کسکان اولور و اینی فی دنانیر فی یعنی بکیشر یاشنه کیرمش دفعه ده
دفن یکرمی ده ده که جمعا یوزده ده اولور و دخی شب عمده و دفعه ده کفارت یمینی
قول اداء ایتمکه رعایت اولنور سه ایکی ای اوچ طوقفر در اسپنی کسمیه رک دیوزده
اطعام المسکین یوقدر ده دخی کرکی نقده و کرکی صاوون نقده ادا یلیون بوده کفاره
ایتدکی نفی لانه اولورسه یتشده اما آنی کذا ایدسم دیشار یمینک فرقی یوقدر منه

فصل

نقده دیرده وذکر ده وذکر کی یاشنده و بشنکی نقطیل ایده دب ها غرانیمکده و قوفو
الفدنی وکورمکده و دلده که سویلکده باغدا کثر هروقتی دانیمکده فیع ایتمه دفعل
و باشق عامی یوقدر که تکرار یتمه ظاهر اولور ده دخی یدنده ایکی اولان نسنه
ایکی سنده نام دیت برنده نقطه دیت واجب اولور و دخی ایکی کوزکی کبی کرکی نام
دیت بوقبا قطه کرکی نده ربع دیت واجب اولور و دخی الکی و یا طقه بر بر یرمنه
عشرات یعنی بیک درهم واجب اولور و دخی اوچ یوکمی برمانک بر بر یوقدر نام
دیتک عشر بیکی یعنی اوچیوز اولور اوچ درهم دیرده ثلث درهم واجب اولور اما
مثقال برمانکی اندره ایکی بوغم اولدنام دیتک عشر بیکی نقطی یعنی بشیوز درهم واجب
اولور و دخی هر دیشده نام دیتک عشر بیکی نقطی یعنی بشیوز درهم واجب اولور
و دیشک عفر و کبری برر و دخی هر طفقه کی و دخی بدنفعی کبده ان بوزاق دلق
و کوزاغی دلق کبی کرانه قصاص اولیوب دیت لازم اولور ده دخی باشی یا رقفه
قصاص اولمازاول موضحه ده اولور اکر قصد ایدلور سه و اکر قصد ایدلور
ایسه نصف عشر دیت یعنی بشیوز درهم واجب اولور موضحی باشنک کوکیدر کمدر
و دخی عاشره عشر دیت یعنی بیک درهم واجب اولور عاشره یو باشنک کوکیدن
اودلمه یارده دخی منقله ده برکچی عشر دیت یعنی بیک بشیوز درهم واجب اولور
منقله باشنک کوکیدن اودلمه تکره برتن ایرمقدر و دخی باشنک بیکسی یکه
و فاری یکه ایرلیشی یارده و برطرف بیغزسه ایکی ثلث دیت یعنی الفی بیک الفی بوز
الفش الفی درهم و ایکی ثلث درهم واجب اولور و اکر او برطرف بیغزایسه ثلث

یعنی

دیت یعنی او بیک اوچیوز اوتوز اوچ درهم و ثلث درهم واجب اولور و دخی شول
دری عیران یارده دوقن کوستروب ایتسه ان یارده ده شول قان اقیدن یا خام
و شول دری کنده و شول ات کنده و باشی کدکیدانی ازاسنده اولان یارده نرک
برنرک کیدسنده حکومت عدل واردر حکومت عدل مثلا باشر یارلین ادم قول فرجی
او لنوب یارده دن مقدم ایتسه بوترقوشی بوبوسیا یارده دفعه کیتسه ثلث قیمتی طفلی قوشی
بیتسه تا قصی عشر اولنمقدر دیت یعنی بیک درهم لازم کلور و قنوی دخی بولمکه ایدی
و دخی برانک یارمقدنده نقطه دیت لازم اولور انک ایسی بیدکسیلور ایسه دخی
و دخی ساقدکی یارسی بدکسه دیت اولور و حکومت اولور و دخی شول ال کراتده
بر یارمق اولدا ول ال اچر زاشر دیت ایکی برمق اولسه ثلثی دیت اولور اچ برمق اولسه
ثلث لازم اولمازانده و دخی چوچوغک کوزنده و دلنده موذکرنده اولان غریبدن کی
ترتیب ایدن قصور عفو اولمقدر اولدیغی بلدن حکومت عدل لازم اولور و دخی
ارشی لازم اولمازیعنی جراحت دیتی کی بلدم انفا بیان اولنشیدی ایشیقلسه دخی
یرینه برقبری دیشی ایشیقلسه و باشی یا یعنی بیتشوب جیغ جراحتدن ارقالسه و یا اورمق
ایدا اولان یارده ازالکسه و ازالدیغی کسه ارشی لازم اولمازاولان یارده یکی قصاص اولمق
اوکلی بیکی طالب اولدیغی اولان یارده دن هلاک اولورایسه جارحه قصاص و دیت
انفا بیتسر مکوفا اولدیغیچون در و دخی عینک و کوزنک قصاص ایدلمکله دخی
قطع ایتمکده در بوزکن حاقدسی اوزرینه دیت لازم اولور قتل ایدیکیچون کفارت
و میراثدن محروم اولق بوقدر و دخی برادم برعورتک فارتسنه اورمکده اولدان دقزنه
اولورسه برمیت جنینی القایلسه اول ده اوزرینه قرع واجب اولور یعنی بشیوز درهم
و کوبری جوجوق القایلسه دخی جوجوق هلاک اولسه کامل دیت واجب
اولور و اکر میت القایلسه دخی عورت اولسه عشره و عشر لازم اکر اولور
و اکر عورت اولسه دخی جوجوق میت دوشسه بالکز خود بکنی دیتی واجب اولور اکر
عورت اولسه دخی دیری اولدی دوشسه دخی اولدیغنده اولسه ایکی دیت واجب
اولور و دخی دوشن میت جوجوق بچوق القایلسه دیت و دعوی اولجوجوقک

وانکر شکار ضرب ابدن غیری یعنی ضرب ابدن وارندن ولسه اکا نسنه اولسه
ودخی جاریه یکنک حامله سنه قیمتک عشریکی تعلق واجب اولور اگر ارکک
ایسه واکر دیشی ایسه قیمتک عشری واجب اولور ودخی کفارت واجب اولماز
جنینی القا ایتدرمکدر ودخی دوشن جنینک بعض اعضاسی ظاهر وبللو اولسه
تمام اعضاسی پیدا شول ذکر اولنان حکمدره ودخی شول صورتکه شکلی اولمش اولیغی
حالده دوشره قصد ایله ویره وایتدره وجنینک ارتسز اولورسه یکنک عاقله سی اوزرینه
غره ضمانی لازم کلور اما ویرمک ساقط اولماز ایسه اولورسه غره یکنک کفارتی لازم کلمز من الوقایه

صیدانده جانبی که حیوانه بیلیکسه ضمان جکر شول نسنه یی که حیوانک اوزرنده ایکن
حیوان اوکه ویا فیله ویا قیلیچ یا غیلیه یا طعنه ویا ضربه ویا بوغه ویا بوکوه
سیده وقتله ودخی بیلیکسه ضمانی جکر بولده یولرده ایکن قیچی یا فیله یا یایه ویا قوره فیله
یا رمح ونیزه سیله ویا ایت سه سیله هلاک ایتسه ضمانی جکر اوزرنده ایکن حیوانی
زوراولورسه یدره یوجه بندکرلی اولسه ودخی کیدر ایکن حیوان اپاغندن چیقان توز
واوفاق طاشی نسنه لرکه یولده ویا برطرف ایتسه ضمانی جکر ساقط اولسه ضمان
جکر ودخی حیوانی سورن وچکن کسنه اوده اوزرنده اولانلر ایسه جکه بکی حیوانی تا
اوزرنده کی ایسه کفارت لازم اولورسه اوده یدکلری ایسه اولماز ودخی برکسنه بر
کلبی یا برقوشی یا ورسه ودخی سورسه ویرسه نصف اینه لرلی کسه کلبک نصفی
ضامن اولورامادوشکه اولان کلبی سورمسه کلبده دخی ضمان جکر ودخی ضمان جکر
شول قواره که بوشانه ویرنفسه ویا برمال تلف ایده کرکی کچیه وکرکی کوندوزده ودخی
برکسنه اوزرنده اولان حیوانی اورسه ویا دوکوسه اول حیوان دخی اولاب
ایدنفسه ویامال تلف اینه اول کسنه جکر اوزرنده کی ضمان جکر من الوقایه

اکر برقول فتوا ایدجانب اینه افندیسی دیرایسه جانب دلیل بیانلی قولی ویره
واکر کلی اولورسه دیرسه جانبی ویره قول افندیسنده اولور ودخی فوکنک جانبنی
ویرمکدر

وبرکر نظاره افندیسنه ویکی قول یه برجانب دخی اینه یه وجه مشروح اوزره
افندیسی دیرسه قولی ویره دیرسه جانبی ویره ودخی برقول ایکی جانب اینه افندیسی
دیرسه قولی دلیل بیانلرنده تقدیم اولجق ویره دیرسه یکنک دخی ارشی ویره ودخی قصد
اوزره قتله قاتل اولان صغیر اینه جنایتی بالاده بیان اولندیغی اوزره دراعا
کیرایسه قصاص اولنور من الوقایه

مفعول اولان قولک قیمتی افندیسی قاندن اولور اکر قولک قیمتی عره بنه ایرشسه
ویاخود مفعول جاریه اولوب قیمتی عره بنه ایرشسه ویرنده اوزره دخی نقص
اولنور تا نصف اولنه قدر نظاره هلاک اولسه تمام قیمت واجب اولور ایرشه قدر
زیاده اولورایسه دخی ودخی شول نسنه که اوزرینه نقدیر اولنوریدی قوله قولنک
قیمتنک نقدیر اولنور شدا قولنک یرلنک اوتوری نصف ایت مقامنده نصف قیمت
واجب اولور ودخی اکر قولک ایکی کوزی جفوله افندیسی دیرسه قولی اول کونی جفوله ویره
تمام قیمتی تورید نقصان قیمتی الدیغی عاده قولی یاتده الیقور من الوقایه

برجنت کرجاهنی یا اورلمق ویا بوغلمق اوزی ویا قولاقلرنی ویا کوزلرنی قان جفق
اوزی اولسه اول جنت برقاعده یوللنسه ویا ایشسزلیکی یوللنسه ویا جونی ویا باشی یا ایسی
یوللنسه قانی معلوم اولسه ویسی اهل عدا اوزرینه قوی اینه سزاولنور ویکر ویا
بیکسز اوزرینه دعوا اینه ایدی عدا یا لیسنلی الکشی یه ویسی اقتضا یدیکنی